

GEZEĞEN ADLARI

<http://turkcesivarken.com/oz-turkce-gezegen-adlari/>

səyyarə adları

Gökbey ULUÇ

Vâr oluştan bu yana, tüm kişioğlunuñ (insanoğlunuñ) ilgisiñi çekmiştir gökyüzü. Eski kişiler de gökyüzünde erişilmez olan dahası kimi oğur (zaman) tapındıkları bu nesnelere adlar takmışlardır. Öyle ki, “güneş, ay, yıldız” gibi bir takım gök nesneleriñin adları töz (temel) sözcükler olarak taplanır (kabül edilir).

Eski Türkler de öbür uluslar gibi gözle görülebilen gök nesneleriñi adlandırmıştır. Bu adlandırmada ilgimizi çeken “-dXz” ekiniñ kullanılıyor olmasıdır. Bu

ek “parlaklık” durumunu belirtir. Günümüzde yaşamakta olan “yıldız, yıldız, gündüz” gibi sözcükler örnek verilebilir.

Çolpan : Venüs gezegeniñ adıdır.

Yertinç : Üzerinde yaşadığımız gezegeniñ adıdır. Dünya için bir de “ajun / acun” sözcüğü olduğu bilinmektedir. Ançıp “acun”, *Soğutça kökenli* bir sözcüktür.

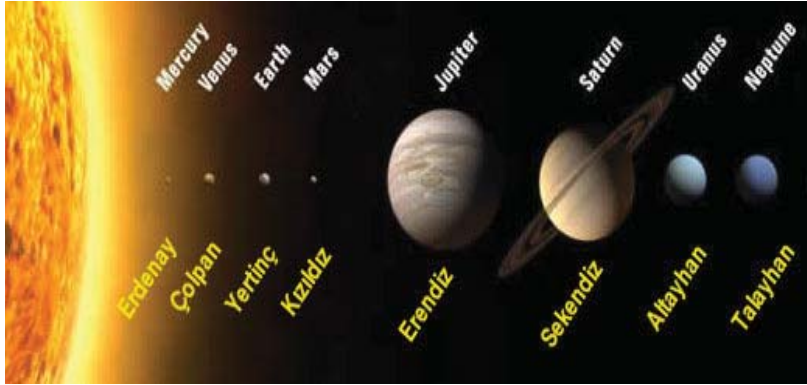
Bakırsokum : Mars gezegeniñ adıdır. Marsiñ kızıl görünümünden ötürü böyle adlandırılmıştır. Günümüzde de “Kızıl Gezegen” diye sıkça anılmaktadır.

Erendiz : Jüpiter gezegeniñ adıdır.

Sekendiz : Satürn gezegeniñ adıdır.

Sekiz gezegenden beşiniñ adınıñ Türkçe karşılığı olduğunu bilmek güzel bir duygu.

O günüñ koşullarına göre gördüklerini adlandırmışlar. Bugün bilimsel verileriñ artması ile çıplak gözle görülemeyen gezegenleri dahası birçok gök nesnesiñi görebiliyoruz. Öyle ise yapmamız gereken bunları adlandırmaktır.

Öneriler

Günümüzde geçerli olan gezegen adlandırmaları incelendiğinde çok ilginç bir neñ (şey) ortaya çıkıyor. Sanıldığı gibi âhım şâhım

olmayan bu sözcükler, bilimsellikten öte bir dayatmadır. Kendi söylenbilimleri (mitolojileri) kullanarak oluşturmuşlar. “Çiviği çivi söker” diyip, bu yolla bir iki öneri yapalım.

Erdenay > Merkür

Roma söylenbilimiinde çav (haber) tañrısının adı Merkür’dür. Yunan söylenbilimiindeki Hermes ile eşdeğerdır. Bu öbür tañrılarının en hızlısı ulayı (ve) en kurnazıdır. Bilindiği üzere, bizde vâir oluştan beri tek Tañrı inançtı olduğundan bu söylenbilimlere ayak uyduramayacağız. Ançıp (ama) bizim de tinlerimiz (ruhlarımız) vâir. “Kötülük tını, iyilik tını” gibi. Merkür için önerimiz; Erdenay’dır.

Erdenay; Sibiryâ Türklerinde, Tañrı’nın kişilere bildirmek istedikleri iyi kararları ileten tındır; Cebrail gibi.

Altayhan > Uranüs

Yunan söylenbilimiinde tañrılarının atasıdır. Biz yine bir tin (ruh) önerisiinde bulunacağız. Altay dağlarının çelebisi (efendisi) olan “Altayhan”. Altay dağlarının doruğunda (zirvesiinde) oturduğuna inanılan çok güçlü bir tin (ruh).

Talayhan > Neptün

Romalılarının deniz tañrısıdır. Bizim de yine bu iş ile uğraşan bir tinimiz var; Talayhan.

Talay, öz Türkçe okyanus demek.

[Sonuç olarak gezegen adlarımız;](#)

Erdenay : Merkür

Çolpan : Venüs

Yertinç : Dünya

Kızıldız : Mars

Erendiz : Jüpiter

Sekendiz : Satürn

Altayhan : Uranüs

Talayhan : Neptün

Kaynaklar :

[Gezegen adları denemeleri](#)

[Yunan söylenbilimi](#)

[Roma söylenbilimi](#)

[Tengricilik](#)

[Divân-ı Lügât'it Türk](#)

<http://turkcesivarken.com/oz-turkce-gezegen-adlari/>